

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 maja 2016 roku - znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku M. M. z dnia 5 maja 2016 roku przyznał jej dodatek pielęgnacyjny na stałe, od dnia 1 maja 2013 roku, tj. za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym złożono wniosek. Wysokość emerytury od dnia 1 marca 2016 roku wyniosła 1.334,75 zł, w tym dodatek pielęgnacyjny w wysokości 208,67 zł.

/decyzja - k. 71 - akt ZUS/

W dniu 14 czerwca 2016 roku odwołanie od ww. decyzji złożyła M. M., wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie dodatku pielęgnacyjnego za okres 9 lat. Podniosła, że mimo ukończenia 75 lat z dniem 8 czerwca 2007 roku, nie został jej przyznany dodatek pielęgnacyjny.

/odwołanie - k. 2 - 4/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 1 lipca 2016 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując tak jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 9/

W toku postępowania pełnomocnik wnioskodawczynie poparła odwołanie i wniosła o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczynie z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały opłacone ani w części ani w całości. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowiska stron - e-protokół z dnia 18 stycznia 2017 roku - 00:01:08 - 00:01:49 - płyta - k. 38/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie M. M. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o emeryturę - k. 1 akt ZUS/

Wnioskodawczynie po ukończeniu 75 roku życia otrzymywała emeryturę bez dodatku pielęgnacyjnego.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzje w aktach ZUS/

W dniu 5 maja 2016 roku wnioskodawczynie złożyła w ZUS wniosek o przyznanie dodatku pielęgnacyjnego od dnia nabycia do niego uprawnień.

/okoliczność bezsporna, a nadto: podanie - k. 65/

Zaskarżoną decyzją z dnia 17 maja 2016 roku - znak (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku M. M. z dnia 5 maja 2016 roku przyznał jej dodatek pielęgnacyjny na stałe, od dnia 1 maja 2013 roku, tj. za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym złożono wniosek.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja - k. 71 akt ZUS/

Tak ustalony stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami. Szczegółowych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w tym na podstawie powołanych dokumentów znajdujących się w aktach ZUS.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia, z zastrzeżeniem ust. 4.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym jest, że M. M. nie otrzymała należnego jej dodatku pielęgnacyjnego pomimo ukończenia 75 lat.

Przedmiotem sporu było natomiast, za jaki okres powinien zostać wypłacony w tej sytuacji zaległy dodatek. Organ rentowy powołując się na art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej uznał, że wnioskodawczyni należy przyznać dodatek pielęgnacyjny na stałe, od dnia 1 maja 2013 roku, tj. za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym złożono wniosek.

Stanowisko to nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa ani w stanie faktycznym sprawy.

Jak stanowi art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W tym miejscu wskazać należy, że dodatek pielęgnacyjny, co wprost wynika z cytowanego wyżej art. 75 ustawy emerytalnej, nie jest przyznawany na wniosek, ale z urzędu, ponieważ organ rentowy dysponuje danymi do ustalenia tego uprawnienia. Także w piśmiennictwie wskazuje się, że ZUS przyznaje niejako z urzędu prawo do tego dodatku emerytom i rencistom, którzy ukończyli 75 rok życia (por. M. Kwiatkowska, Dodatki, s.17).

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy nie przyznał wnioskodawczyni dodatku pielęgnacyjnego po ukończeniu przez nią 75 roku życia, co oznacza, że mamy w tej sytuacji do czynienia nie tyle z błędem organu rentowego, co z jego bezczynnością. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 4 czerwca 2012 roku w sprawie o sygn. akt I UK 18/12 (opubl. OSNAPiUS 2013 nr 11-12, poz. 137, str. 505) oraz w wyroku z dnia 19 stycznia 2006 roku o sygn. akt III BU 2/05 (opubl. OSNP 2007, nr 1-2, poz. 23), że błąd organu rentowego może być następstwem jego działania, a nie zaniechania. Błędem może być odmowa przyznania świadczenia lub jego zaniżenie w wydanej decyzji. Bezczynność organu rentowego nie jest natomiast rozumiana, jako błąd w rozumieniu art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej.

Złożony w dniu 5 maja 2016 roku przez wnioskodawczynię wniosek o przyznanie dodatku pielęgnacyjnego od dnia nabycia do niego uprawnień nie może być traktowany, jako wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, o którym mowa w art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej, ponieważ wnioskiem takim jest tylko wniosek złożony po wydaniu decyzji

odmawiającej przyznania prawa do świadczenia lub przyznającej świadczenie w wysokości zaniżonej, a taka decyzja w stosunku do wnioskodawczyni nie była wydana.

Mając na względzie powyższe, uznać należy, że art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej nie ma zastosowania w niniejszej sprawie, a dodatek pielęgnacyjny powinien zostać przyznany za cały okres, czyli od dnia następnego po dniu ukończeniu przez wnioskodawczynię 75 lat.

Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zatem zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił datę początkową przyznania prawa do dodatku pielęgnacyjnego na dzień 9 czerwca 2007 roku.

Z uwagi na wynik postępowania Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 4 ust. 1 i 3, § 6 i § 15 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t. j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1801) ustalając opłatę w wysokości 1/2 opłaty maksymalnej (180,00 zł) i podwyższając ją o stawkę należnego podatku od towarów i usług w wysokości 23%.

Sąd zastosował ww. rozporządzenie z uwagi na datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji. Obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1714), które weszło w życie w dniu 2 listopada 2016 roku, stanowi w § 22, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Sąd zasądził zatem od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz M. M. kwotę 221,40 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, oraz wypożyczyć akta ZUS

15 lutego 2017 roku

M.U.